

ombudsman
veřejný ochránce práv

Jana Mikulčická
Magdalena Konečná

OBECNÍ BYDLENÍ A PRÁVO NA ROVNÉ ZACHÁZENÍ

VÝZKUM VEŘEJNÉ OCHRÁNKYNĚ PRÁV

2020

1. Veřejný ochránce práv a obecní bydlení
2. Metoda výzkumu
3. Hlavní zjištění z analýzy zásad
4. Zajímavosti

- Antidiskriminační zákon – právo na rovné zacházení v přístupu k obecnímu bydlení
- Chráněné důvody: rasa, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientace, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víra a světový názor + státní příslušnost
- Ochránce v oblasti diskriminace poskytuje metodickou pomoc, **provádí výzkum**, vydává zprávy a doporučení
- 2010 – Doporučení k naplňování práva na rovné zacházení se žadateli o pronájem obecního bytu
- Diskriminační podmínky obcí i nadále, praxe nejednotná
- Výzkum – analýza zásad pro přidělování obecních bytů
(bude obsahem odpolední části)

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV A SOCIÁLNÍ PRÁCE NA OBCÍCH

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Obecní úřady vykonávají sociální práci v přenesené působnosti
 - Ochránce šetří postup úřadů při výkonu státní správy
 - Výkon sociální práce limitován přístupem samospráv
 - Část výzkumu – dostupnost obecního bydlení a sociální práce s klienty v bytové nouzi
- (bude obsahem odpolední části)

Výběr respondentů

- Obce s 5 000 a více obyvateli – všechny
 - 414 respondentů
- Obce pod 5 000 obyvatel – kvótní výběr (dle krajů a velikostí obcí)
 - 87 respondentů
- Osloveno 501 obcí (městských částí, obvodů)

Dotazníkové šetření

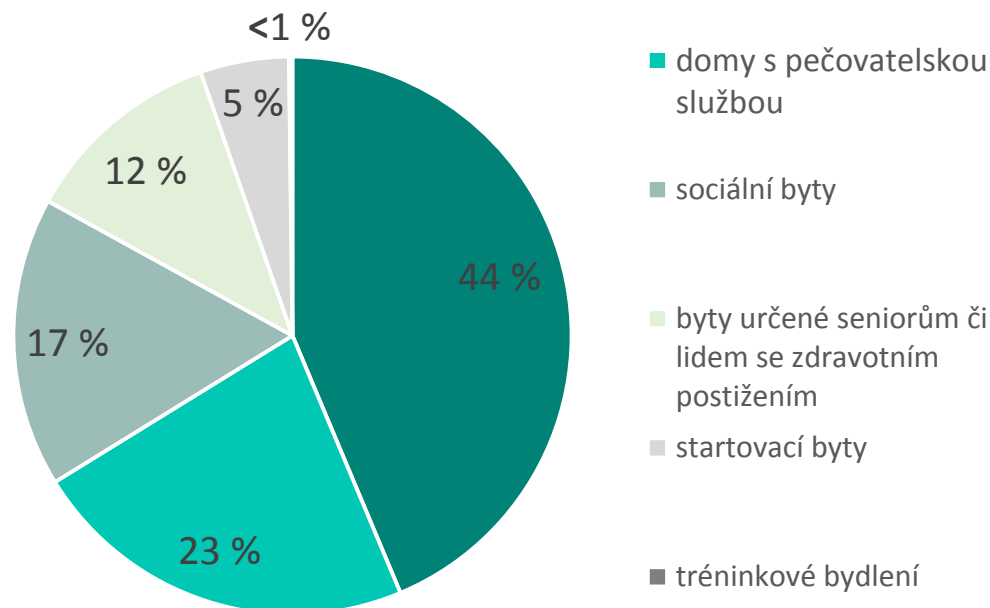
- 395 obcí (79 %)

Zpracování zásad pro přidělování obecních bytů

- 241 obcí (48 %)
 - 138 obcí (28 %) uvedlo, že zásady nemá (nemá byty, přidělování bytů neupravuje žádný dokument)
- Kvantitativní obsahová analýza

- Zpracovali jsme 506 dokumentů
- **Hlavní kategorie**
 - Běžné obecní byty
 - Byty v domech s pečovatelskou službou
 - Sociální byty
 - Byty určené seniorům či lidem se zdravotním postižením
- **Další kategorie**
 - Startovací byty
 - Tréninkové bydlení

ANALÝZA ZÁSAD

Jaká kritéria jsme sledovali?

ombudsman
veřejný ochránce práv

3 zdroje:

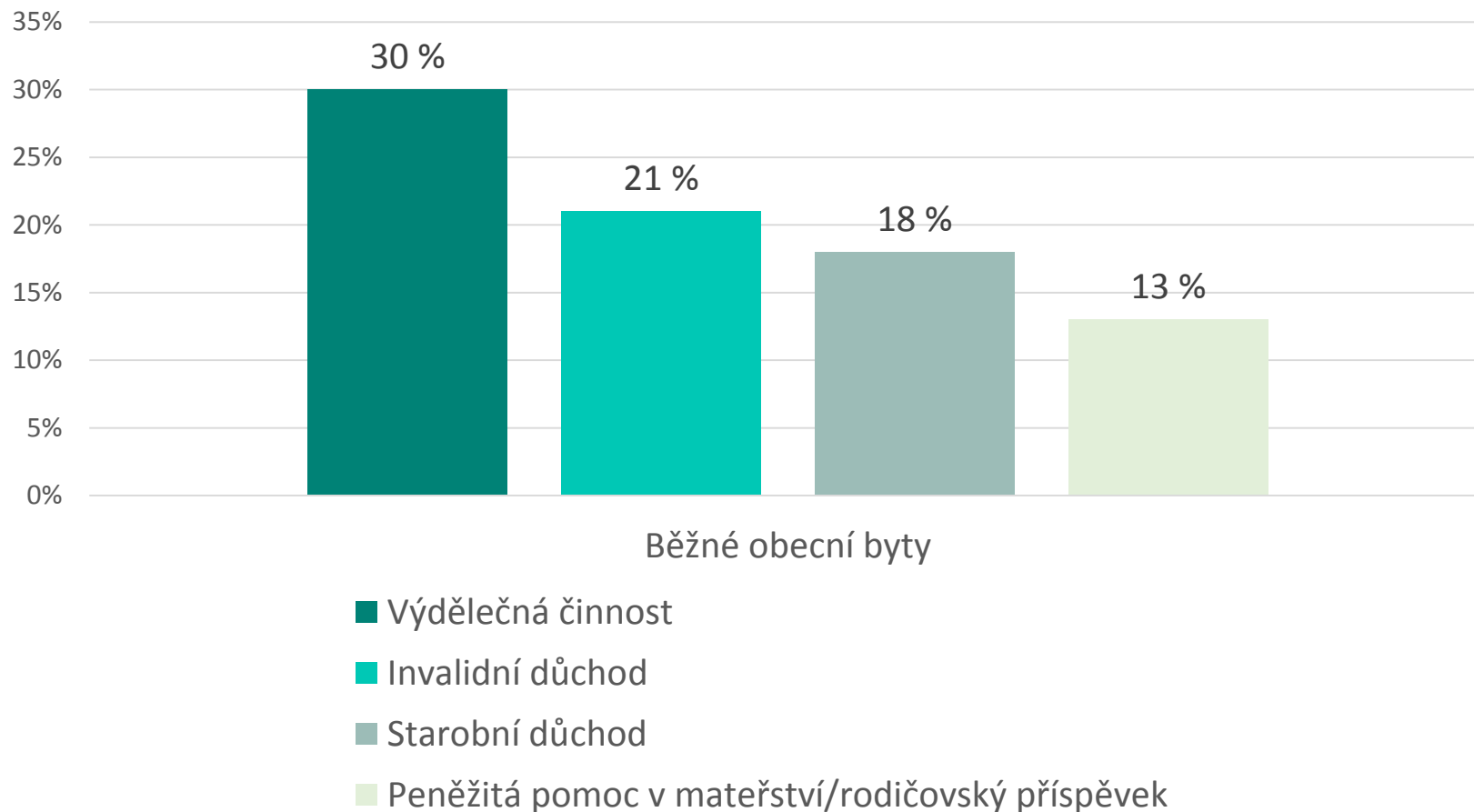
- Činnost veřejného ochránce práv
- Závěry z dozorové působnosti Ministerstva vnitra
- Zkušenosti neziskových organizací

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Zvýhodnění žadatelů dle zdroje příjmu

ombudsman
veřejný ochránce práv

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Znevýhodnění dle zdroje příjmu

ombudsman
veřejný ochránce práv

Běžné obecní byty:

- Peněžitá pomoc v mateřství či rodičovský příspěvek 4 % zásad
- Invalidní důchod – 3 % zásad
- Starobní důchod – 2 % zásad
- Dávky pomoci v hmotné nouzi - převládá negativní zhodnocení (3 %), ve 2 % dokonce uchazeče zcela vyloučí.
- Preference výdělečné činnosti – diskriminační z důvodu rodičovství, zdravotního postižení, věku

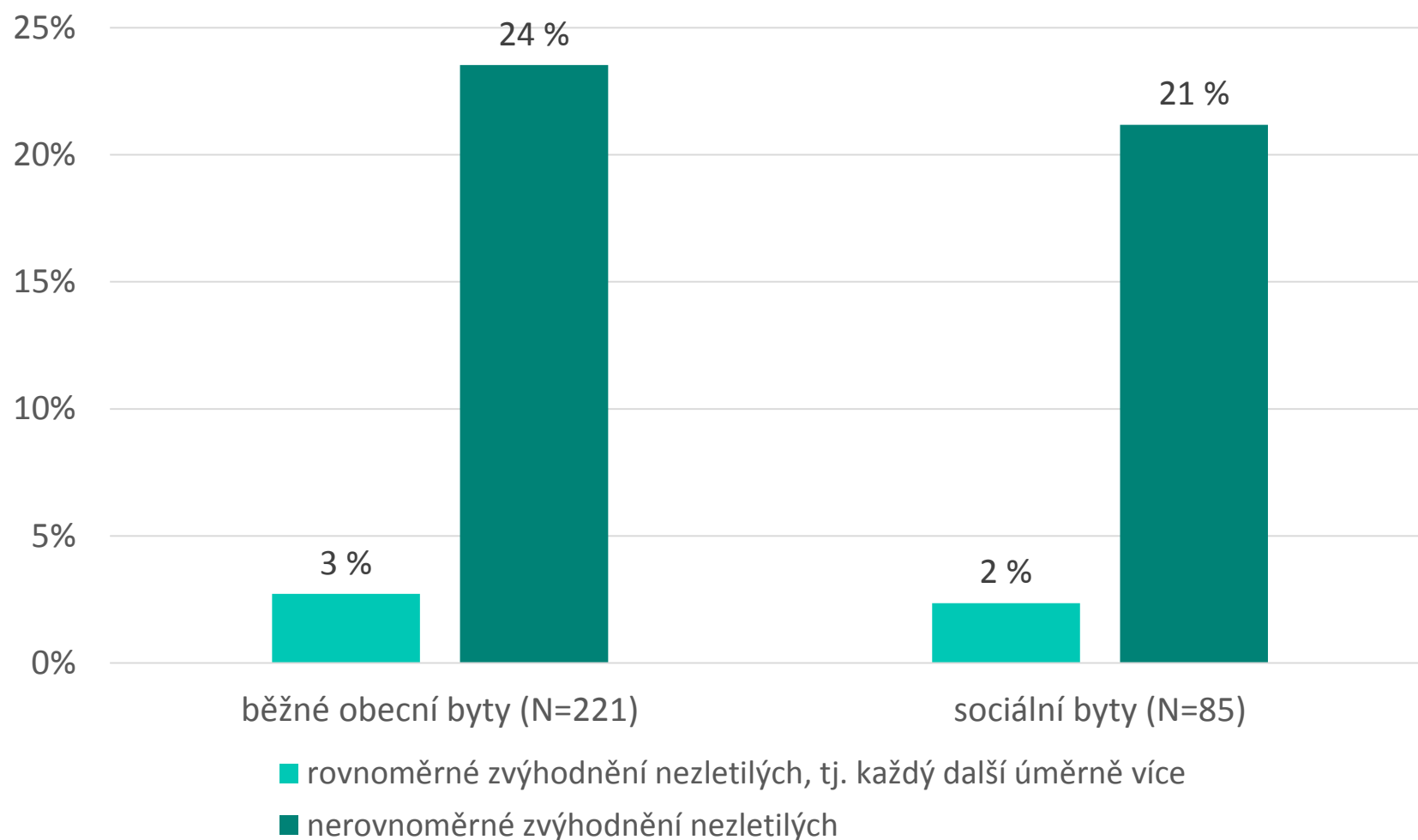

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Zvýhodnění rodin s dětmi

ombudsman
veřejný ochránce práv

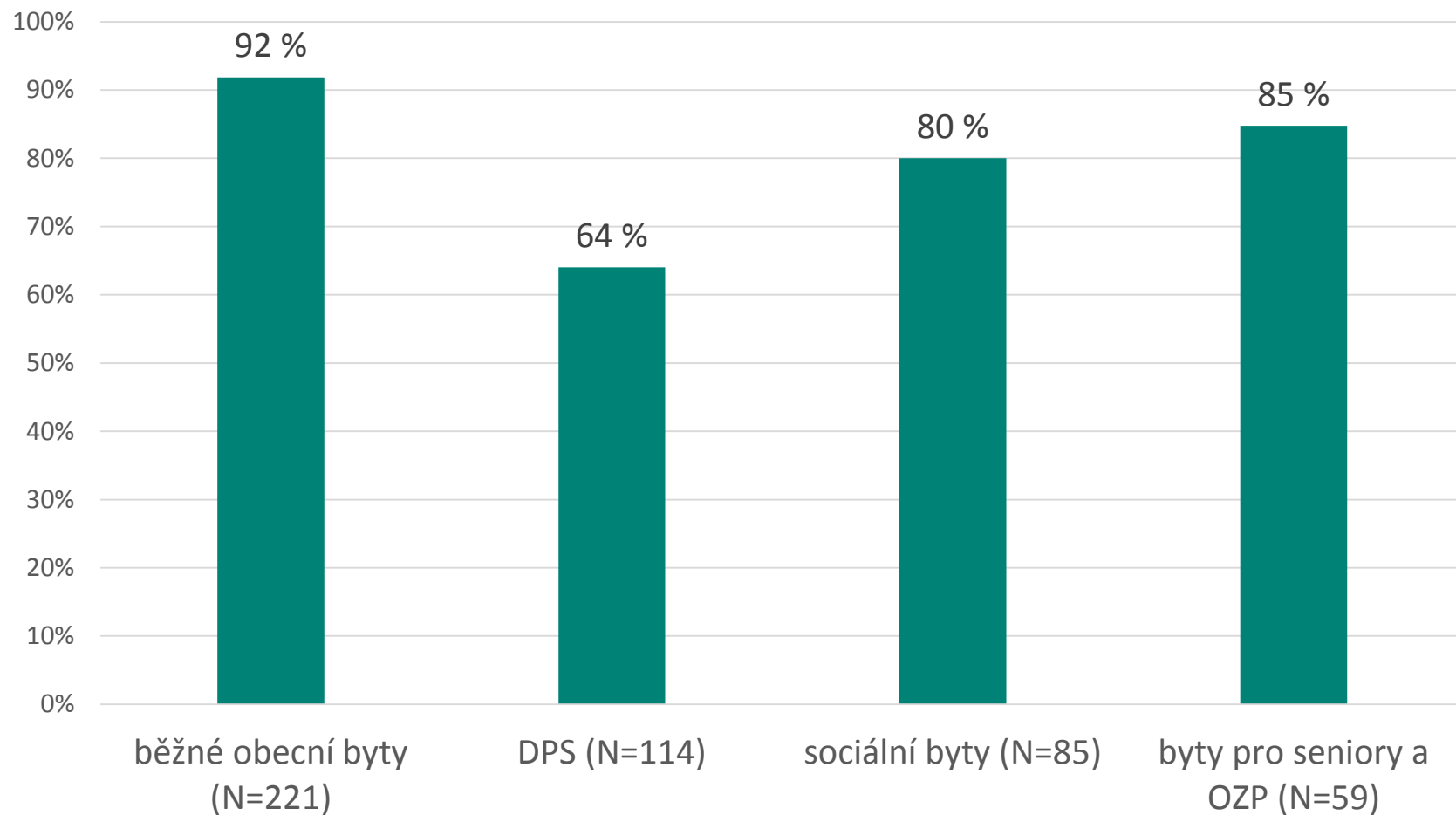

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Dluhy - znevýhodnění

ombudsman
veřejný ochránce práv

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Dluhy

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Dominuje požadavek na bezdlužnost vůči obci.
- Posuzuje se i u členů domácnosti („*bezdlužnost příbuzných v linii přímé*“).
- Splácení dluhů zohledňuje jen menší část obcí – **76 % zásad pro běžné byty žadatele s dluhem vůči obci zcela vylučuje, u sociálních bytů 49 %.**
- Znevýhodňování jsou také zájemci v exekuci či insolvenční.

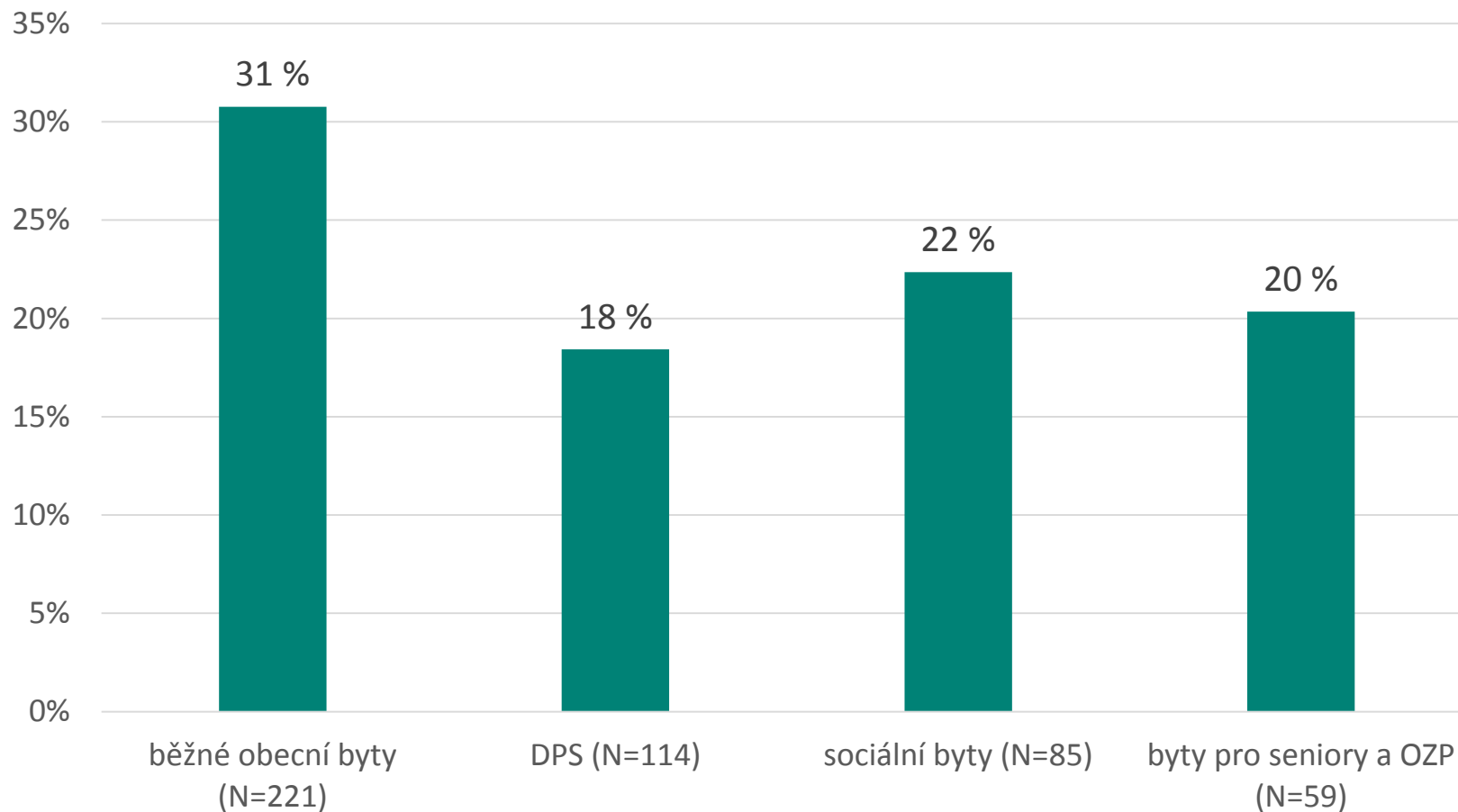

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Vyžadování svéprávnosti

ombudsman
veřejný ochránce práv

Příklad dobré praxe:

„Žádost může podat plně svéprávná fyzická osoba, ale i fyzická osoba s omezenou svéprávností, a to s ohledem na rozsah omezení buď sama, nebo prostřednictvím soudem jmenovaného opatrovníka.“

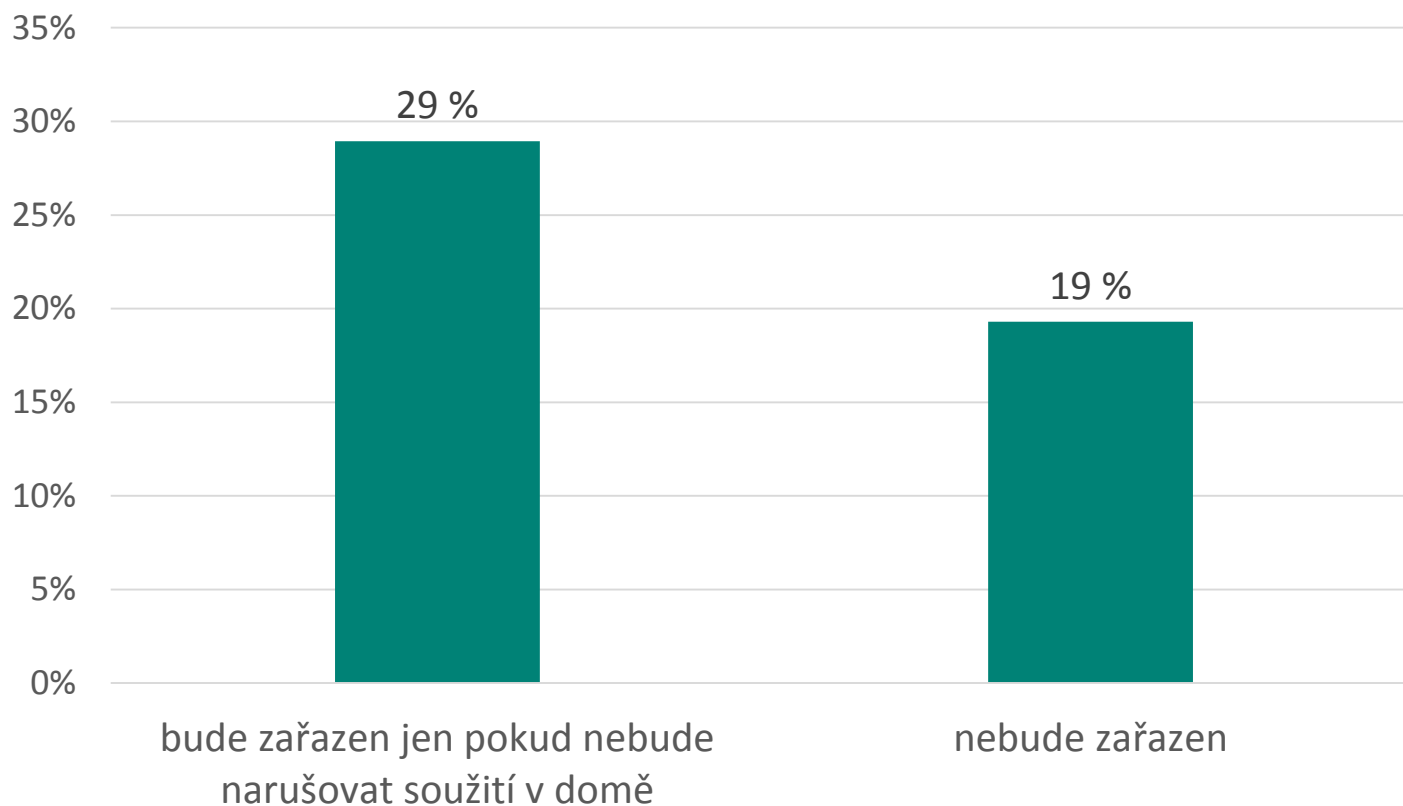
HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Domy s pečovatelskou službou a duševní onemocnění

ombudsman
veřejný ochránce práv

Žadatel o byt v DPS s duševním onemocněním :

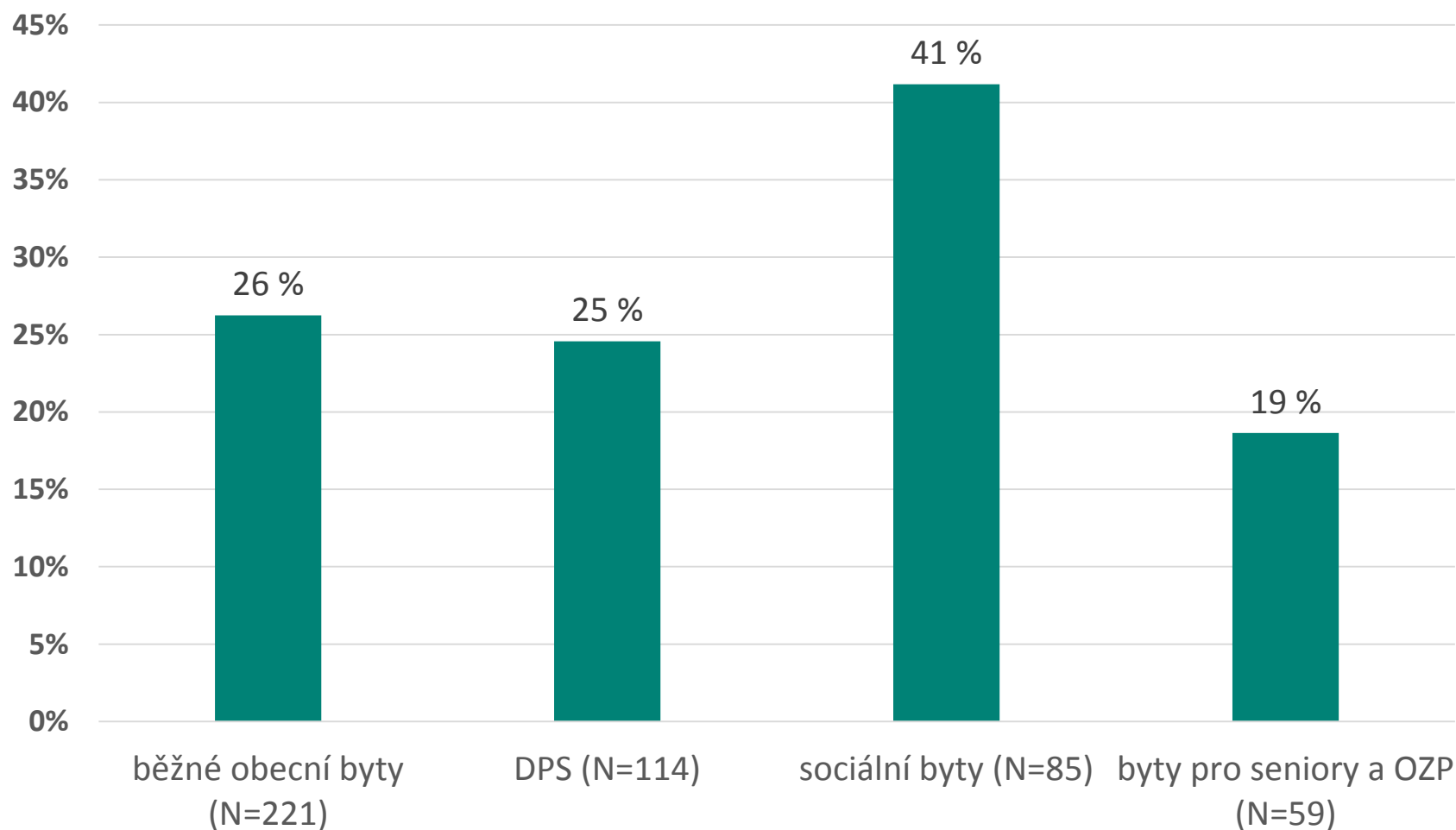

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ Z ANALÝZY ZÁSAD

Zvýhodnění osob ve složité sociální situaci

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Žadatel o byt zvláštního určení si musí v případě přidělení bytu pronajmout také **garáž za cenu ve výši poloviny nájemného**.
- Žadatel může v žádosti o byt **nabídnout finanční částku** (cenu za uzavření nájemní smlouvy). Ta má při rozhodování **podpurný charakter**.
- Poskytnutí finančního daru ve výši **1.000,- Kč** bodově **více hodnoceno než nezletilé děti v rodině**.
- Žadatel o byt v domě s pečovatelskou službou musí uhradit **smluvní částku 100.000,- Kč**, aby byla jeho žádost doporučena ke schválení radě.
- Byt může být přidělen pouze tehdy, pokud žadatel nebo **osoby žijící s ním ve společné domácnosti** nebyli v minulosti **projednáváni** v přestupkovém řízení.
- Obec přihlédne k tomu, zda přidělení bytu podpoří **úplnou** fungující rodinu.

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

ombudsman
veřejný ochránce práv

www.ochrance.cz

www.eso.ochrance.cz –

Evidence stanovisek ochránce

[www.facebook.com](https://www.facebook.com/ombudsman): Veřejný
ochránce práv – ombudsman

www.twitter.com/ochranceprav

